

Cherie
Priestová

v
v
ZEMĚTRÁS

TRIFID

Cherie Priestová
Zemětras
Mechanické století - kniha první

Copyright © 2009 by Cherie Priest
Translation © Zdeněk Uherčík, 2011
Cover illustration © Jon Foster, 2011
Cover © Dagmar Krásná, 2011
© Stanislav Juhaňák – Triton, 2011

ISBN 978-80-7387-454-4

Stanislav Juhaňák – Triton, Vykáňská 5, 100 00 Praha 10
www.triton-books.cz

**Cherie
Priestová**

ZEMETŘAS

Mechanické století *kniha první*

Stanislav Juhaňák – Triton
Praha / Kroměříž

Věnování

Tato kniha je věnována Teamu Seattle – Markovi Henrymu, Caitlin Kittredgeové, Michelle Meadové a Kat Richardsové, neboť oni jsou srdcem a duší města.

Poděkování

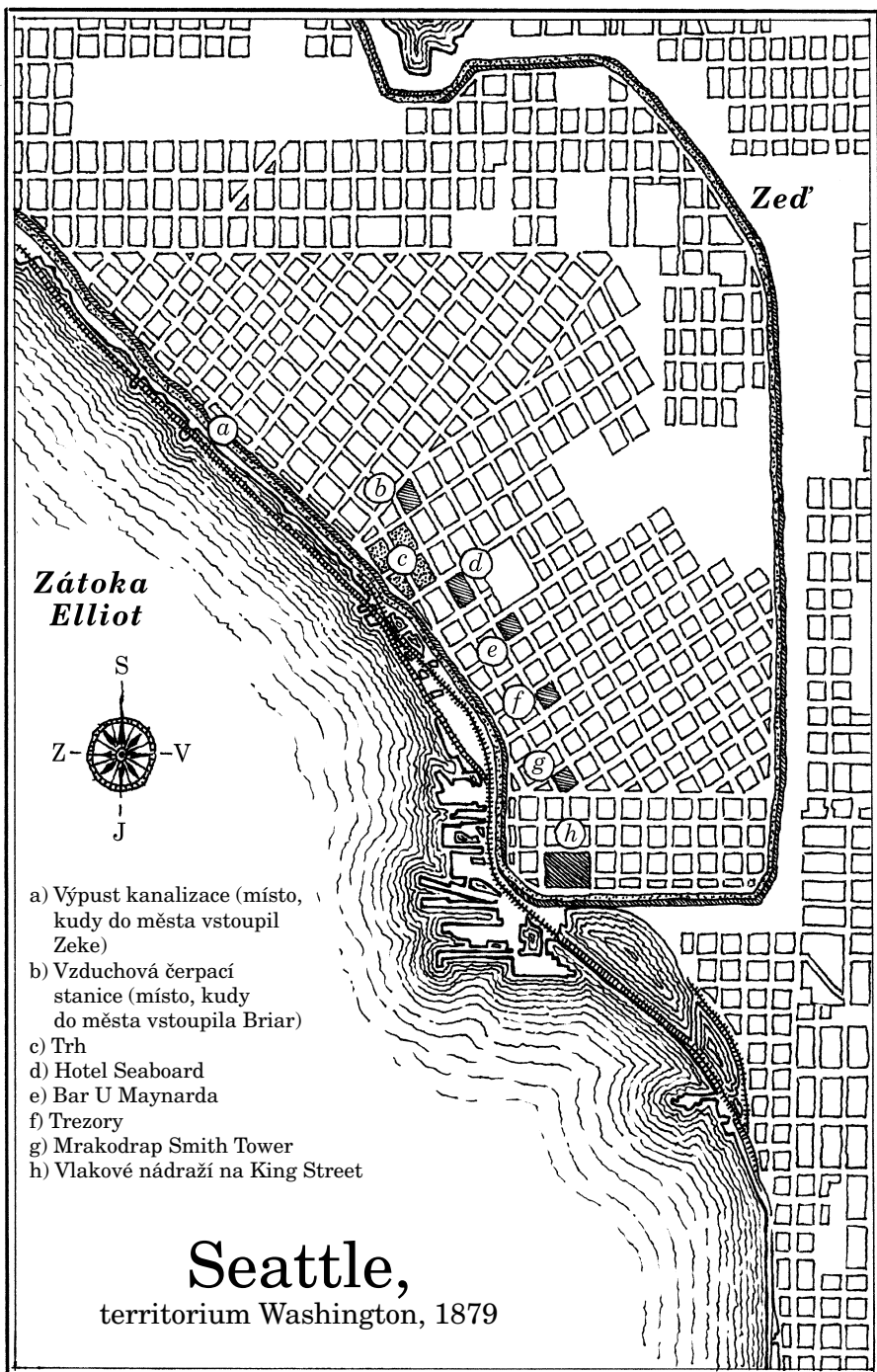
Za pomoc při práci na knize musím poděkovat mnoha lidem, proto to vezmu po pořádku.

Děkuji své editorce Liz Gorinské za její obrovský rozhled, nekonečnou trpělivost a nepřekonatelné odhodlání. Díky propagačnímu týmu vydavatelství Tor, zvláště Dot Linové a Patty Garciové i mé neúnavné a neustále povzbuzující agentce Jennifer Jacksonové.

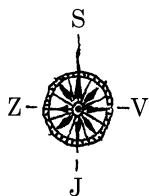
Mé díky také patří domácímu týmu – především mému muži Aricovi Annearovi, který musel skoro všechny mé příběhy protrpět se všemi mučivými detaily, mé sestře Becky Priestové, která mi pomohla se všemi triky a figly, a mé matce Sharon Priestové, která mě učí pokoře.

Díky výše zmíněnému Teamu Seattle a našim přítelkyním Duane Wilkinsově z knihkupectví Washingtonské university a jedinečné Sydne Kormanové z knihkupectví Barnes & Noble dole ve městě. Láskyplné díky také patří Paulovi Goatovi Allenovi. Však on už ví proč.

Další díky padají na hlavu mé oblíbené lykantropky Amandy Gannonové za to, že mi dovolila použít název jejího livejournalu jako jméno říditelné vzducholodi (ona je ta původní *Naamah Darling*) a průvodců podzemím Seattlu, kteří mi stále nabízejí práci, protože jsem jeho prohlídku už absolvovala nesčetněkrát. Děkuji své dávné přítelkyni Andree Jonesové a jejím Usual Suspects, protože mi vždy pomohla srovnat historické údaje a napadaly ji ty nejlepší úvodní poznámky. Díky patří také Talii Kayové, nesmírně nápomocné knihovnici z Veřejné knihovny v Seattlu a milovnici sci-fi; Gregovi Wild-Smithovi, mému udatnému webmasterovi, a Ellen Milneové za ty spousty koláčků.

**Zátoka
Elliot**

- a) Výpust kanalizace (místo, kudy do města vstoupil Zeke)
- b) Vzduchová čerpací stanice (místo, kudy do města vstoupila Briar)
- c) Trh
- d) Hotel Seaboard
- e) Bar U Maynarda
- f) Trezory
- g) Mrakodrap Smith Tower
- h) Vlakové nádraží na King Street

Seattle,
teritorium Washington, 1879

„V tomto věku vynálezů učinila vojenská věda nesmírný pokrok. Největší vynálezy byly učiněny po zdoluhavých evropských válkách počátkem století a krátké tažení Francie proti Itálii ukázalo, jak velikou ničivou sílu mohou mít válečné stroje.“

Thomas P. Kettell, Historie Veliké rebelie. Od jejího počátku do konce, s vysvětlením příčin, odtržení jižních států, sestavení konfедераční vlády, koncentrace vojenských a finančních zdrojů federální vládou, nárůst její obrovské moci, vznik, organizace a vybavení soupeřících armád a loďstev; s jasným, živým a přesným popisem bitev a ostřelování, obléhání a kapitulací pevností atd., atd.; o ohromných finančních zdrojích a krocích vlády, nadšení a vlasteneckých darech lidí, spolu s popisem života všech významných státníků a vojenských a námořních velitelů, s obsažným a úplným rejstříkem. Z oficiálních zdrojů.

**Neuvěřitelné epizody
z dějin Západu (ukázka)**

Kapitola sedmá, „Seattle – podivný stát za zdi“

Z rozpracovaného díla Haleho Quartera

1880

Nedlážděné, hrbolaté stezky, které předstírají, že jsou cestami, svazují obě pobřeží jako tkaničky zavazují botu. Spojují je jako překřížené špagáty, jako překřížené prsty. Přes velikou řeku, přes pláně a horskými průsmyky se osadníci derou na západ. V povozech a dostavnících se pomalu přelévají přes Skalisté hory.

Takhle nějak to začalo.

V Kalifornii se na zemi válejí zlaté valouny velikosti ořechu – aspoň tak se to říkalo. Pravda kráčí zvolna, zatímco šeptanda letí na zlatých křídlech. Z lidského potůčku se stala mohutná řeka. Lákavé západní pobřeží se hemžilo prospektory, kteří pokoušeli štěstí, zarývali pánve do kamenitého dna potoků a modlili se k Fortuně.

Země se začínala zalidňovat a nastala nouze o pozemky. Zlato se v zemi nacházelo v podobě tak jemného prachu, že muži, kteří je dobývali, je mohli vdechovat.

V roce 1850 přilétla od severu šeptanda lesklá zlatem.

Říkala si Klondike. Přijď a proklesť si cestu ledem. Bohatství ve zlatě tam čeká na odvážného muže.

Vlna se pohnula a její čelo se otočilo k vyšším zeměpisným šířkám. To byla velice, velice dobrá věc pro poslední zastávku před kanadskou hranicí, zatuchlé poloměstečko na zátocě Puget Sound, pojmenované po náčelníkovi místních kmenů Seattle. Ze zablácené vesnice se téměř přes noc stalo malé impérium. Každý prospektor a dobrodruh se zde zastavil, aby obchodoval a doplnil zásoby.

Zatímco se američtí zákonodárci dohadovali, jestli koupit, nebo nekoupit Aljašku, Rusové kličkovali a přemítali,

o kolik si říct. Jestli je ta země opravdu plná zlatých nalezišť, pravidla hry se úplně změní; ale i kdyby tam byly téměř nevyčerpatelné zásoby, jak je vytěžit? Bohatá žíla, která se místy vynořovala k povrchu, ale povětšinou se táhla v hloubce sta stop, byla ideálním místem, kde to vyzkoušet.

V roce 1860 Rusové vyhlásili soutěž o sto tisíc rublů pro toho, kdo vyrobí nebo navrhne stroj, který se dokáže probít ledem ke zlatu. Bez ohledu na to, že občanská válka byla na spadnutí, začaly vědecké závody ve zbrojení.

Po celém severozápadu Spojených států amerických všichni vymýšleli a sestrojovali veliké i malé stroje. Byly to rafinované výtvary vymyšlené tak, aby vydržely krutý mráz a dokázaly se prokousat zmrzlou půdou tvrdou jako diamant. Poháněla je pára a uhlí a k jejich mazání se používaly speciální směsi, které měly jejich mechanismus ochránit před nepřízní živlů. Některé stroje byly vymyšleny tak, aby se daly řídit jako dostavník, jiné dokázaly hrabat samy, ovládané hodinovými stroji a důvtipnými naváděcími mechanismy.

Ale žádný z nich nebyl tak silný, aby si poradil s hluboko ponořenou žilou. Rusové už byli téměř rozhodnutí prodat Američanům zemi za celkem směšnou částku, když... když za nimi přišel vynálezce ze Seattlu a ukázal jim plány úžasného stroje. Byl by to ten největší těžní stroj, jaký by byl kdy sestrojen. Padesát stop dlouhý, plně mechanizovaný a poháněný stlačenou párou. Na jeho přídi se nacházely tři hlavní vrtací a řezné hlavy, šnekové ústrojí po stranách na zadní části umožňovalo nabírat a vyhazovat rozdrcený led a horninu nebo pohyb vzad. Dokonalé vyvážení a mohutné pancéřování umožňovalo stroji vrtat téměř ideálně svisle i horizontálně, podle pokynů obsluhy. Byl naprosto dokonalý a jeho výkon by nastavil nový standard všech podobných strojů vyrobených po něm.

Zatím jej však nikdo nepostavil.

Vynálezce, muž jménem Leviticus Blue, přesvědčil Rusy natolik, že dostal zálohu dost velikou na to, aby mohl zahájit práce na úžasném těžním stroji. Vymínil si šest měsíců času a přislíbil veřejnou ukázkou.

Leviticus Blue vzal zálohu, vrátil se domů do Seattlu a ve sklepě svého domu začal konstruovat svůj pozoruhodný stroj. Skrytý před pohledy ostatních obyvatel města, kousek po kousku sestavoval svůj vynález. Každou noc děsily sousedy zvuky tajemných nástrojů a přístrojů. Ale nakonec, a drahnou dobu před šestiměsíčním termínem, vynálezce prohlásil, že je jeho mistrovské dílo kompletní.

Co se událo potom je předmětem mnoha dohadů.

Mohla to být jen nehoda, hrozné selhání stroje, který se vymkl kontrole. Mohl to být jen důsledek omylu, špatného načasování či chybného výpočtu. Nebo to naopak mohl být dopředu vypočítaný krok, který měl pro zjištěnou chamtivost s bezpříkladnou krutostí zničit střed města.

Co k tomu doktora Bluea vedlo, se patrně nikdy nedozvíme.

Byl to svým způsobem lakomý člověk, ale ne víc než většina ostatních. Je tedy možné, že chtěl jen sebrat peníze a utéct – s trochou hotovosti v kapse navíc, aby měl lepší vyhlídky. Vynálezce se krátce před oněmi událostmi oženil (zlí jazykové tvrdili, že si vzal ženu o dvacet pět let mladší) a spekovalo se, že by snad ona mohla stát za jeho jednáním. Možná ho nutila ke spěchu nebo chtěla mít bohatšího manžela. A nebo, jak se tvrdí, neměla o ničem ani tušení.

Jedno je ale jisté. Odpoledne druhého ledna 1863 vyrazilo z sklepa něco děsivého a prohnalo se od domu na Deny Hill do obchodní čtvrti v centru a zpět, zanechávajíc za sebou hrůzu a zkázu.

Několik málo svědků se shodlo, a ještě méně jich bylo věrohodných, že zahlédli úžasný těžní stroj. Hnal se pod zemí, dolů z kopců, podhrabával luxusní domy bohatých

námořních kapitánů a loďařů, podryval se pod blátivou rovinou, na níž stála pila, pod chodbami, sklepy a sklady obchodů, galanterií, lékáren a... a ano, také bank.

Všech čtyř největších, které stály v ulici v řadě vedle sebe. Všechny čtyři banky byly vyplněny a jejich sklepení se proměnila v kamenitou drť. Jejich zdi se roztrásly, rozpraskaly a nakonec se zřítily. Stropy se propadly dovnitř, když ztratily oporu pilířů a kleneb, a na hromady sutí pak dopadly zhroucené střechy. V těchto čtyřech bankách byly asi tři miliony dolarů od kalifornských zlatokopů.

U přepážek zahynulo mnoho nevinných lidí. Ještě víc jich zemřelo na ulicích, kde je rozdrtily padající zdi.

Obyvatelé volali po bezpečí, ale kde je mohli nalézt? Země se otevírala a polykala je všude tam, kde se těžní stroj dostal příliš blízko k povrchu a slupka hlíny byla tak tenká, že neunesla ani sama sebe. Ulice se vlnila jako koberec vhozený do příboje, zmítala se ze strany na stranu jako přišlápnutý had. Z míst, jimiž se stroj prodral, ozývalo se z podzemí praskání a dunění padající horniny.

Slovo zkáza je naprosto nedostatečné pro popis takové katastrofy.

Konečný počet obětí nebyl nikdy vyčíslen, protože jen nebesa vědí, kolik těl zůstalo zaklíněno pod troskami. Žel nebyl čas na jejich vyproštění.

Neboť poté, co doktor Blue opět uložil stroj pod svým domem a utichl nářek raněných a ze zbylých střech se začaly hlasitě ozývat vzteklé hlasy, zasáhla město druhá vlna děsu. Obyvatelé Seattlu si jen těžko mohli myslet, že tato druhá vlna nemá spojitost s vlnou první, ale důvody jejich podezření nebyly nikdy objasněny ke všeobecné spokojenosti.

Nyní lze jen popsat pozorovatelná fakta. Snad po čase další analýzy poskytnou lepší odpověď, než nám dávají současné dohady.

Známo je toto: U dělníků, kteří pracovali na odstraňování trosek nejbližze zhrouceného bankovního bloku, se ob-

jevila zvláštní nemoc. Podle všech výpovědí byl výskyt této nemoci vázán na tunely, které zůstaly po těžním stroji, a na plyn, který z nich unikal. Zprvu byl plyn bez barvy a zápachu, ale postupem času se jeho koncentrace zvýšila natolik, že byl viditelný pouhým okem, pokud se člověk díval polarizačním sklem.

Díky pokusům a utrpení se podařilo stanovit některé vlastnosti plynu. Byla to hustá, pomalu se pohybující substance, která zabíjela při kontaktu. Jednoduchými bariérami bylo možné její postup zastavit či zpomalit. Během evakuace byly ve městě vybudovány dočasné zábrany. Ze stanového plátna napuštěného dehtem se stavěly provizorní stěny.

Tyto dočasné bariéry však selhávaly jedna za druhou a další tisíce obyvatel fatálně onemocněly. Bylo třeba podniknout důraznější kroky. Rychle byly nakresleny a schváleny plány, a do roka od katastrofy způsobené těžním strojem doktora Bluea byl celý střed města obehnán masivní kamennou a cihlovou zdí.

Zed' byla vysoká zhruba dvě stě stop – v závislost na profilu terénu – a silná patnáct až dvacet stop. Obklopovala poškozené domovní bloky a uzavírala oblast o ploše téměř dvou čtverečních mil. Byl to vpravdě stavitelský zážrak.

Ale město za zdí pustlo. Kromě krys a vran, které tam údajně přebývaly, bylo dokonale mrtvé. Plyn, který stále prosakuje ze země, ničí všechno, čeho se dotkne. Dříve rušná metropole se změnila v město duchů, v jehož okolí žijí obyvatelé, kteří se včas vystěhovali a přežili. Přestože se mnoho bývalých obyvatel odstěhovalo na sever do Vancouveru nebo na jih do Tacomy a Portlandu, mnoho jich dál žije poblíž ochranné zdi.

Usídlili se na bahnitých pláních a v kopcích. V tomto volně roztažnému městu-neměstu, kterému málokdo řekne jinak než Periferie, znovu začali své životy.

1

Uviděla ho a zastavila se jen několik stop od schodů.

„Promiňte,“ vyhrkl, „nechtěl jsem vás vylekat.“

Žena v černém kabátu nehnula ani brvou. Nepohnula se. „Co chcete?“

Měl připravenou řeč, ale teď si na ni nedokázal vzpomenout. „Mluvit. S vámi. Chci s vámi mluvit.“

Briar Wilkesová pevně zavřela oči. Když je zase otevřela, zeptala se: „Kvůli Zekovi? Co zase provedl?“

„Ne, ne, o něho nejde. Doufal jsem, madam, že bychom mohli mluvit o vašem otci.“

Trochu se uvolnila a zavrtěla hlavou. „Tak to jo. Přísahám bohu, že všichni muži v mém životě...“ Zarazila se. „Můj otec byl tyran a všichni, které miloval, se ho báli. Tohle jste chtěl slyšet?“

Zůstal stát na místě, než vyšla těch jedenáct krivolakých schodů, které vedly ke dveřím jejího domu a k němu. Když se zastavila na úzkém zápraží, zeptal se: „Je to pravda?“

„Spíš ano než ne.“

Stála před ním a v prstech svírala kroužek s klíči. Temeň její hlavy bylo ve stejné úrovni jako jeho brada. Myslel si, že mu klíči míří na pas, dokud si neuvědomil, že stojí přede dveřmi. Uhnul.

„Jak dlouho už na mě čekáte?“

Rád byl zalhal, ale její pevný pohled ho přibíjel ke zdi. „Několik hodin. Chtěl jsem tu být, až přijдете domů.“

Ve dveřích to cvaklo, cinklo a otevřely se dovnitř. „Vzala jsem si ve vodárně směnu navíc. Mohl jste klidně přijít později.“

„Mohu dovnitř, madam? Prosím.“

Pokřčila rameny, ale neřekla ne, ani mu nezavřela před nosem a nenechala ho stát v té zimě venku. Vešel tedy, zavřel za sebou a počkal u dveří, dokud Briar nenašla lampu a nezapálila ji.

Odnesla lampu ke krbu, ve kterém leželo několik vychladlých polen. Vedle krbu byl položený pohrabáč, měch a plochý kovový koš s polínky. Pohrabáčem rozhrábla popel a na dně našla několik doutnajících uhlíků.

Stačilo je rozfoukat, přihodit hrst třísek, dvě polínka a za chvíli vyskočily plameny.

Briar se vysoukala z rukávů kabátu a pověsila ho na věšák. Bez kabátu byla vyzáblá, jako kdyby příliš dlouho pracovala a příliš málo nebo nezdravě jedla. Její rukavice bez prstů a vysoké hnědé boty byly plné špíny z vodárny, oblečená byla do kalhot jako muž. Dlouhé černé vlasy měla sčesané dozadu a nahoru, ale po dvou směnách v práci se několik těžkých pramenů vymanilo z hřebenů, které je držely, a povlávalo jí kolem hlavy.

Bylo jí pětatřicet a nevypadala ani o trochu mladší.

Před krbem, v němž se rozhořival oheň, stálo staré kožené křeslo. Briar se do něho svalila. „Řekněte mi, pane... promiňte, ale neřekl jste, jak se jmenujete.“

„Hale. Hale Quarter. A musím říct, že setkání s vámi je pro mě ctí.“

Na okamžik měl pocit, že se začne smát, ale neudělala to.

Natáhla se a ze stolku vedle křesla vzala váček. „Tak dobře, pane Quartera. Řekněte mi, proč jste čekal tak dlouho v tom hrozném počasí?“ Z váčku vyndala malý kousek papíru a velikou špetku tabáku. Chvíli obojím kroutila mezi prsty, až vznikla cigareta, kterou si zapálila o plamen lampy.

Už jednou řekl pravdu, proto riskoval další doznání. „Přišel jsem tak, abych měl jistotu, že nebudete doma. Někdo mi říkal, že když zaklepu na dveře, budete střílet špehýrkou.“

Přikývla a opřela se temenem hlavy o napjatou kůži opěradla. „Také se mi to doneslo. Lidi to neodrazuje tak, jak by se dalo čekat.“

Nedovedl odhadnout, jestli mluví vážně, nebo jestli tím říká, že je to lež. „Pak vám musím poděkovat dvojnásob.

Za to, že jste po mně nestřílela a za to, že jste mě pustila dovnitř.“

„Nemáte zač.“

„Smím... smím se posadit? Nebude vám to vadit?“

„Poslužte si, stejně tu nebudete dlouho.“

„Nechce se vám mluvit?“

„Nechci mluvit o Maynardovi, to ne. Nemám žádnou odpověď na otázku, jak to s ním bylo. To neví nikdo. Ale můžete se ptát, na co chcete. A můžete odejít, jakmile mě začnete unavovat, nebo když vás začne nudit, že různými slovy stále říkám ‚nevím‘. To je fuk.“

Když ho takto povzbudila, přitáhl si dřevěnou židli s vysokým opěradlem a posadil se přímo před ni. Otevřel nelinekovaný zápisník na čisté stránce. V její horní části bylo napsáno několik krátkých slov.

Než se zorientoval, zeptala se: „Proč se chcete ptát na Maynarda? Proč právě teď? Je patnáct let po smrti. Skoro šestnáct.“

„A proč ne teď?“ Hale prolistoval předcházející stránky notesu. Teď vyčkával a tužku držel těsně nad nepopsanou stránkou. „Ale odpovím vám jasněji; píšu knihu.“

„Další knihu?“ sykla.

„Tohle nebude nic senzačního,“ začal ji opatrně ujišťovat. „Chci napsat seriózní životopis Maynarda Wilkese. Myslím si totiž, že mu bylo hodně ukřivděno. Souhlasíte?“

„Ne, nesouhlasím. Dopadl přesně tak, jak mohl čekat. Třicet let se dřel a nebylo to k ničemu, a město, kterému sloužil, se k němu zachovalo hanebně.“ Pohrávala si s napůl dokouřenou cigaretou. „Dovolil to. A za to ho nenávidím.“

„Ale váš otec věřil v zákon.“

„To každý kriminálník,“ téměř vyštěkla.

Hale ožil. „Takže vy si tedy myslíte, že byl zločincem?“

Dlouze potáhla z cigarety a řekla: „Nepřekrucujte má slova. Ale máte pravdu. Věřil v zákon. Občas jsem mívala pocit, že nevěří ničemu jinému. Ano, v zákon věřil.“

Praskání polen a prskání jisker vyplnilo chvilku ticha. Nakonec Hale řekl: „Snažím se to pochopit, madam. To je všechno. Myslím, že nešlo jen o útěk z vězení.“

„Proč?“ přerušila ho. „Proč si myslíte, že to udělal? O jaké teorii má být ta vaše knížka, pane Hale?“

Zaváhal, protože zatím ještě nevěděl, co si má myslet. Zkusil to s předpokladem, o němž si myslel, že Briar nijak nepohorší. „Myslím, že udělal to, co považoval za správné. Ale moc rád bych věděl, co si myslíte vy. Maynard vás vychovával sám, nemám pravdu? Musíte ho tedy znát líp než kdokoli jiný.“

Zatvářila se nápadně nezúčastněně. „Asi vás to překvapí, ale nebyli jsme si nijak blízcí.“

„Ale vaše matka zemřela...“

„Když jsem se narodila, ano. Byl to pak jediný rodič, který mi zůstal, ale za moc nestál. Nerozuměl dceři o nic víc než já mapě Španělska.“

Hale cítil, že mezi nimi vyrůstá zeď. Zkusil to tedy jinak. Pohledem přešel nevelkou místnost, poctivý, jednoduchý nábytek a prošlapaná prkna jinak čisté podlahy. Ze svého místa viděl, že všechny čtyři dveře v chodbě jsou zavřené.

„Vyrůstala jste tady? V tomhle domě?“ předstíral, že hádá.

Nijak ji to neobměkčilo. „To vědí všichni.“

„Ale sem ho přinesli. Jeden z těch, který se účastnil útěku z vězení a jeho bratr ho sem přinesli a snažili se ho zachránit. Poslali pro doktora, ale...“

Briar zachytila nahozenou nit rozhovoru a pokračovala: „Ale příliš se nadýchal mlhy. Byl mrtev ještě dřív, než doktor dostal zprávu. A jsem si jistá,“ odklepla do krbu popel o délce článku prstu, „že je to tak lepší.“ Umíte si představit, co by se s ním stalo, kdyby přežil? Soudili by ho pro velezradu nebo přinejmenším pro hrubé porušení subordinace. Šel by do vězení, v horším případě ke zdi.

Měli jsme s otcem rozepře, ale tohle bych mu rozhodně nepřála. Bylo to tak lepší," řekla znovu a zadívala se do ohně.

Hale si několik vteřin dával dohromady, co právě slyšel. „Viděla jste ho ještě předtím, než zemřel? Víím, že jste Seattle opouštěla mezi posledními a víím, že jste šla sem. Viděla jste ho? Ještě naposledy?“

Přikývla. „Viděla. Ležel na posteli támhle v zadním pokoji a deku měl nasáklou zvratky, kterými se pak udusil. Doktor tam nebyl a pokud víím, nikdy ani nedorazil. Nevím, jestli v těch dnech po evakuaci bylo vůbec možné nějakého sehnat.“

„Takže byl sám? Mrtvý v tomhle domě?“

„Byl sám,“ ujistila ho. „Hlavní domovní dveře byly rozbité, ale zavřené. Pamatuji si, že ho někdo pietně uložil na postel. Přikryl ho prostěradlem a položil vedle něho jeho pušku a odznak. Ale byl mrtvý a mrtvý zůstal. Mlha ho znovu neoživila. Díky bohu.“

Hale si všechno rychle zapisoval a polohlasem ji povzbuzoval k dalšímu vyprávění. „Myslíte si, že to udělali vězni?“

„Vy ano,“ opáčila.

„Jen to předpokládám,“ odpověděl, ale byl si tím sakra jistý. Bratr toho mladíka z vězení mu řekl, že u Maynarda se ničeho ani nedotkli a nic nevzali. Říkal, že ho položili na postel a zakryli mu obličej. To byly detaily, o kterých se nikdo předtím nikdy nezmínil. Ani během všech těch spekulací nebo při vyšetřování velikého útěku z vězení. A že toho za ta léta bylo hodně.

„A potom...?“ vybídl ji.

„Vytáhla jsem ho dozadu a pohřbila pod stromem, vedle jeho psa. Za pár dní se tu objevili dva policisté z města a vykopali ho.“

„Aby měli jistotu?“

Zabručela. „Aby měli jistotu, že neutekl z města a neza mířil na východ; aby měli jistotu, že ho mlha znovu neoži-

vila; aby měli jistotu, že jsem ho uložila tam, kam jsem jim tvrdila. Vyberte si.“

Dopsal a zvedl oči. „Co jste teď řekla o mlze... věděli už tehdy, co dokáže?“

„Věděli. Zjistili to hodně brzy. Ne všichni, které mlha zahubila, znovu ožili, ale ti, kteří vstali a začali chodit, to udělali hezky rychle. Během několika dní. Ale lidé chtěli mít především jistotu, že Maynard s ničím neutekl. A když měli jistotu, že je mimo jejich dosah, nechali ho tu. Dokonce ho ani znovu nepohřbili. Prostě ho nechali ležet u stromu. Musela jsem ho pohřbívat dvakrát.“

Hale se skláněl nad papírem a tužku držel ve vzduchu. „Promiňte, říkala jste, chtěla jste...“

„Netvařte se tak překvapeně.“ Zavrtěla se v křesle a kůže zaskřípala. „Aspoň že nezházeli jámu. Podruhé to bylo mnohem rychlejší. Dovolte mi otázku, pane Quartere.“

„Hale, prosím.“

„Hale, jak myslíte. Řekněte mi, kolik vám bylo, když se objevila mlha?“

Ruka s tužkou se mu roztrásla, a tak raději odložil tužku na blok. „Bylo mi skoro šest.“

„Tak nějak jsem to odhadovala. Byl jste tedy ještě špunt. Takže si ani pořádně nepamatujete, jaké to bylo před zdi?“

Pomalou zavrtil hlavou; nepamatoval si. V podstatě ne. „Ale pamatuji se, když se zeď začala stavět. Sledoval jsem, jak se stopu za stopou zvedá kolem kontaminovaných bloků. Dvě stě stop do výšky kolem celé evakuované oblasti.“

„I já se na to pamatuju. Sledovala jsem to odsud. Ze zadního okna vedle kuchyně je tam dobře vidět.“ Mávla rukou ke kamnům a malému čtvercovému oknu za nimi. Sedm měsíců, dva týdny a tři dny. Dnem i nocí pracovali na té zdi.“

„To je velice přesné. Vždycky si takhle všechno počítáte?“

„Ne. Ale tohle se pamatuje snadno. Dostavěli zeď ve stejný den, kdy se narodil můj syn. Vždycky jsem si říkala, jestli slyší všechen ten rámus, který dělníci dělali. Když

jsem ho nosila, neslyšel nic jiného – bouchání kladiv, rány kamenických dlát. Jakmile se chudák dítě narodilo, svět ztichl.“

Něco ji napadlo a posadila se zpřímá. Křeslo vzdychlo.

Pohlédla ke dveřím. „Když už mluvíme o chlapci, připozdívá se. Ráda bych věděla, kde se zapomněl. Touhle dobou je už obvykle doma.“ Vzápětí se opravila: „Tedy bývá doma. A venku je pořádná zima.“

Hale se opřel o rovné, tvrdé opěradlo židle. „Je to škoda, že svého dědečka nepoznal. Maynard by byl na něho určitě pyšný.“

Briar se předklonila, opřela se lokty o kolena, obličej složila do dlaní a promnula si oči. „To nevím,“ opáčila. Narovnála se a hřbetem ruky si otřela čelo. Stáhla si rukavice a hodila je na nízký kulatý stůl mezi křeslem a křeslem.

„Nevíte? Ale on neměl žádná jiná vnoučata, ne? Jiné děti než vás neměl.“

„Pokud vím, tak ne, ale těžko říct.“ Sklonila se a začala si rozvazovat boty. „Doufám, že vám to nevádí. Mám je na sobě od šesti ráno.“

„Ne, ne, na mě se neohlížejte,“ odpověděl a nespouštěl oči z ohně. „Omlouvám se. Přišel jsem nevhod.“

„Nepřišel jste nevhod, ale já vás pustila dovnitř, takže vina je na mé straně.“ Stáhla si jednu botu. Vlhce to mlašklo. „A nevím, jestli by Maynard měl rád Zeke nebo naopak. Zeke je úplně jiný.“

„Není Zeke...“ Hale se pomalu dostával na nebezpečnou půdu. Věděl to, ale nedokázal si pomoci. „Není třeba Zeke hodně podobný svému otci?“

Briar nehnula ani brvou. S tváří hráče pokru zírala do ohně. Stáhla si i druhou botu a postavila ji vedle první. „Možné to je. Krev se asi nezapře, ale stále je to ještě chlapec. Ještě má dost času, aby se našel. Ale pokud jde o vás, Hale, obávám se, že vás budu muset vyprovodit. Připozdívá se a do svítání moc času nezbývá.“

Hale s povzdechem přikývl. Moc tlačil na pilu. Měl se držet tématu mrtvého otce a nepřipomínat mrtvého manžela.

„Promiňte,“ řekl, vstal a blok si vsunul do podpaží. Nasadil si klobouk, přitáhl si úžeji kabát a řekl: „A děkuji za váš čas. Cením si všeho, co jste mi řekla. Pokud má kniha někdy vyjde, uvedu vás v poděkování.“

„Jistě,“ opáčila.

Když vykročil do tmy, zavřela za ním dveře. Se zatnutými zuby čelil větrnému zimnímu večeru. Pořádně si utáhl šálu a srovnal si rukavice.

2

Na rohu domu se mihl stín. „Hej. Hej ty,“ zašeptal.

Hale nehybně čekal, dokud se z druhé strany nevyonořila štrapatá hnědá hlava. Za ní následovalo hubené, ale nabalené tělo chlapce s propadlými tvářemi a trochu divokýma očima.

„Ptal jste se na mého dědečka?“

„Ezekiel?“ opáčil Hale. Nebyla to těžká hádanka.

Chlapec se blížil malými krůčky a vyhýbal se mezeře mezi závěsy, aby ho nebylo vidět zevnitř domu. „Co matka říkala?“

„Moc toho nebylo.“

„Řekla vám, že to byl hrdina?“

„Ne, to mi neřekla.“

Chlapec vztekle zavrčel a rukou v rukavici bez prstů si prohrábl zacuchané vlasy. „Jasně že ne. Nevěří tomu. A jestli to ví, je jí to fuk.“

„O tom nic nevím.“

„Zato já jo. Chová se, jako kdyby neudělal nic dobrého. Jako kdyby všichni měli pravdu a on otevřel vězení proto, že mu někdo zaplatil. Ale kdyby – tak kde jsou prachy? Vypadáme snad, že máme nějaké prachy?“

Zeke dal životopisci dost času na odpověď, ale ten nevěděl, co na to říct.

Zeke pokračoval: „Jakmile se zjistilo, co mlha způsobuje, evakovalo se, co se dalo, že jo? Evakovali nemocnici a dokonce i vězňaci, ale na zadržené na stanici, kteří čekali na obvinění, zapomněli a nechali je tam zamčené. Neměli jak se dostat ven. Mlha se blížila a všichni to věděli. Všichni ti uvnitř měli zemřít.“

Zašklebil se a utřel si nos hřbetem ruky. Možná mu tekla nudle nebo ho měl jenom zmrzlý.

„I můj dědeček Maynard, víte? Kapitán mu nařídil, aby uzavřel poslední úsek čtvrti, ale on to nedokázal udělat, dokud tam ti lidé byli. Všechno to byli chudáci, jako my. A nebyli to samí zločinci. Většinou je sebrali za drobnosti. Že ukradli nějakou maličkost nebo že rozbili nějakou hloupost. A můj dědeček to nechtěl udělat. Nechtěl, aby tam umřeli. Mlha si šla pro ně a už odřízla nejkratší cestu ke stanici. Ale on vběhl rovnou do mlhy a cestou tam a zpět si zakrýval obličej, jak se jen dalo.“

Když se tam dostal, opřel se o páku, kterou se otevíraly dveře cel a visel na ní celou vahou, protože to musíte, aby všechny dveře zůstaly otevřené. Proto taky utekl jako úplně poslední.

Poslední dva, co utíkali před ním, byli bratři. Došlo jim, co udělal, a pomohli mu. Už se ale hodně nadýchal plynu a bylo pozdě. Tak ho odnesli domů a stále se mu snažili nějak pomoci, i když věděli, že když je někdo uvidí, zase je zavrou. Ale udělali to, stejně jako to udělal Maynard. Protože nikdo není úplně skrznastrz špatný. Možná, že Maynard byl trochu špatný, když tohle udělal, a tamti dva byli zase trochu dobří.

Ale má to rub a líc,“ pokračoval Zeke a strčil Halovi ukazovák pod nos. „V těch celách bylo dvacet dva lidí a Maynard je zachránil. Do jednoho. Stálo ho to život a vůbec nic z toho neměl.“

Pak se otočil ke vchodovým dveřím a poznamenal: „My taky ne.“

3

Briar Wilkesová zavřela za životopiscem dveře.

Na okamžik se o ně opřela čelem a pak se vrátila ke krbu. Ohřála si ruce, srovnala boty a začala si rozepínat košili a uvolňovat šněrovačku.

Když procházela chodbou, minula dveře pokojů svého otce a syna. Klidně mohly být zatlučené, protože je stejně nikdy neotvírala. V otcově pokoji už nebyla celé roky. V synově pokoji nebyla od... vůbec si nedokázala vzpomenout, kdy tam byla naposledy. Ať se snažila, jak chtěla, nedokázala si vybavit, jak to uvnitř vypadá.

Zastavila se u dveří Ezekielova pokoje.

Rozhodnutí nevstupovat do Maynardova pokoje vycházelo z filozofické nezbytnosti; ale chlapcovu pokoji se vyhýbala naprosto bezdůvodně. Kdyby se jí někdo zeptal (nikdo to samozřejmě nikdy neudělal), asi by se vymluvila, že respektuje jeho soukromí. Ale důvod byl mnohem prostší, a možná mnohem horší. Nechodila tam, protože na jeho pokoj nebyla vůbec zvědavá. Její nezájem by se dal vysvětlivat jako nedostatek lásky, ale byl to jen vedlejší efekt permanentního vyčerpání. Přestože to věděla, pocítila osten viny a nahlas řekla, protože tu nebyl nikdo, kdo by ji slyšel a souhlasil s ní, nebo se chtěl přít: „Jsem příšerná matka.“

Bylo to jen konstatování, ale cítila potřebu nějak je popřít, proto sevřela knoflík dveří a otočila jím.

Dveře se otevřely dovnitř a Briar vstrčila lampu do černočerné tmy.

V rohu stála povědomá postel. Sama v ní spávala jako dítě. Byla dost dlouhá pro dospělého muže, ale jen z poloviny tak široká jako její. Na kostře byla položena stará pé-

řová matrace, proležená tak, že nebyla silnější než jeden dva palce. Na ní ležela složená prošíváná deka, zamuchlaná ve špinavém prostěradle.

U okna, v nohách postele, stál hranatý hnědý prádelník a hromada špinavého oblečení, na které se povalovaly různé boty.

„Musím mu vyprat,“ zamumlala, i když věděla, že to bude muset počkat do neděle, pokud by nechtěla prát v noci. Také věděla, že Zekovi ta hromada prádla začne lézt krkem a vypere si sám. Nikdy neslyšela o klukovi, který by se tak staral sám o sebe, ale od příchodu mlhy se rodinné zvyklosti všude hodně změnilly. Pro všechny. Ale pro Briar a Zeka zvlášť.

Ráda si myslela, že aspoň trochu chápe, proč se s ním vidá tak zřídka. A ráda předpokládala, že jí to nedává příliš za vinu. Chlapci potřebují volnost, no ne? Cení si své nezávislosti a považují ji za důkaz dospělosti. Když to bere z téhle stránky, je její syn tím nejšťastnějším klukem na světě.

U hlavních dveří to buchlo a zachrastilo.

Briar sebou trhnula, zavřela dveře pokoje a rychle prošla chodbou.

V bezpečí za dveřmi svého pokoje ze sebe shodila zbytek pracovního oblečení, a když uslyšela kroky svého syna v předsíni, zavolala na něj: „Jsi doma, Zeku?“ Byla to hloupá otázka, ale bylo to stejně dobré přivítání jako každé jiné.

„Cože?“

„Říkám, jestli jsi doma.“

„Jsem doma,“ zahulákal. „Kde jsi?“

„Za vteřinku jsem u tebe,“ odpověděla. Za víc než minutu se objevila v něčem, co tolik nepáchlo po technických mazivech a uhelném prachu. „Kdes byl?“

„Venku.“ Jeho kabát už visel na věšáku vedle dveří.

„Jedls něco?“ zeptala se a dělala, že nevidí, jak je hubený. „Včera jsem brala. Víím, že v kredenci toho moc

není, ale brzy s tím něco udělám. Ale pořád se ještě něco najde.“

„Nic nechci, už jsem jedl.“ Tohle říkal vždycky. Nikdy nevěděla, jestli mluví pravdu. Případné následující otázky odrazil jinou otázkou: „Dneska jsi přišla pozdě? Je tady zima. Řekl bych, že se v krbu moc dlouho netopí.“

Přikývla a zamířila do spíže. Měla hlad jako vlk, ale hladověla tak často, že už na to nemyslela. „Vzala jsem si směnu navíc. Někdo omarodil.“ Na horní polici spižírny byla směs sušených fazolí a zrní, ze které se dala uvařit chudá polévka. Briar ji vzala a litovala, že k ní nemá trochu masa. Ale nelitovala dlouho, ani příliš intenzivně.

Dala vařit vodu a zpod utěrky vyndala kousek zatuchlého chleba. Už nebyl skoro k jídlu, ale dala si ho do úst a rychle žvýkala.

Ezekiel si ke krbu přitáhl židli, na které předtím seděl Hale, a rozehrával si chladem ztuhlé prsty. „Viděl jsem ho odcházet,“ řekl tak nahlas, aby ho slyšela za roh.

„Ano?“

„Co chtěl?“

Polévková směs se chrastivě sypala do hrnce s vodou. „Popovídat si. Víím, že je pozdě. Asi to nevypadá dobře, ale co s tím sousedi nadělají – budou nás za zády pomlouvati?“

„O čem si chtěl popovídat?“ Podle hlasu poznala, že se šklebí.

Neodpověděla. Dožvýkala chleba a zeptala se: „Určitě si nedáš? Je toho dost pro dva. Měl by ses vidět, jak vypadáš. Jsi kost a kůže.“

„Říkal jsem ti, že jsem už jedl. Ty si dej. Jsi ještě vyzábější než já.“

„Ale ne,“ odsekla podrážděně.

„Ale jo. A co teda chtěl?“ zeptal se znovu.

Vyšla zpoza rohu a se založenýma rukama se opřela o stěnu. Vlasy už měla téměř rozpuštěné. „Píše knihu o tvém dědečkovi. Nebo to aspoň říkal.“

„Ty si myslíš, že ne?“

Briar se upřeně dívala na syna a přemýšlela, komu se podobá, když nasadí tenhle pečlivě lhostejný výraz. Svému otci jistě ne, i když chudák kluk po něm zdědil příšerné vlasy. Nebyly tak tmavé jako její, ani tak světlé jako jeho, ale ani hřeben ani pomáda s nimi nedokázaly nic rozumného udělat. Byl to přesně ten typ porostu, které starší dámy malým dítkám rády vískaly a něžně při tom vrkaly. Ale čím byl Zeke starší, tím byly jeho vlasy příšernější.

„Mami? Ty si myslíš, že lže?“

Rychle zavrtěla hlavou; nebyla to odpověď, jen si ji potřebovala pročistit. „Hmm. Nevím. Možná ano, možná ne.“

„Je ti dobře?“

„Samozřejmě. Jenom... jenom jsem se na tebe koukala, to je všechno. Řekla bych, že se málo vídáme. Měli bychom... nevím. Měli bychom občas dělat něco společně.“

Ušklíbl se. „Co třeba?“

Jeho úšklebek jí neunikl. Pokusila se nějak vycouvat. „Nemyslela jsem nic určitého. Asi to není moc dobrý nápad. Možná...“ Otočila se a vrátila se do kuchyně. Takhle mu mohla říkat pravdu a nevidět, jak se na to tváří. „Pro tebe je možná jednodušší, když se držím stranou. Umím si představit, že už jenom být mým synem je dost těžké. Někdy mě napadá, že největší laskavost ti prokážu, když budu předstírat, že neexistuji.“

„Není to tak špatné, být tvůj syn,“ ozvalo se po chvilce od krbu. „Nestydíme za tebe, ani za nic jiného.“ Ale nepřišel, aby jí to řekl do očí.

„Díky.“ Míchala bublající polévku dřevěnou vařečkou a vytvářela na hladině volné spirály.

„Doopravdy. A taky mi nevadí, že jsem Maynardův vnuk. V některých kruzích to dost zabírá,“ dodal. Briar se zdálo, že se trochu zarazil, jako kdyby se bál, že už řekl příliš.

Jako kdyby už tak neměla strach.

„Byla bych raději, kdyby sis našel nějaké lepší kruhy,“ řekla, přestože se domýšlela víc, než chtěla. Kde jinde by ale její dítě mohlo hledat přátele? Kde jinde by s ním chtěli mít něco společného než ve čtvrtích, kde byl Maynard Wilkes lidovým hrdinou, a ne zločincem, který měl to štěstí, že zemřel dřív, než mohl být souzen?

„Mami...?“

„Ne, poslouvej.“ Nechala hrnec na plotě a znovu se opřela o roh. „Jestli máš mít nějakou šanci na normální život, musíš se vyhýbat problémům, a to znamená, držet se stranou od takových míst a lidí.“

„Normální život? Jak si ho představuješ? Můžu být celý život chudý a poctivý, jestli myslíš tohle, ale...“

„Vím, že jsi mladý a nevěříš mi, ale důvěřuj mi – je to lepší než druhá možnost. Buď chudý a poctivý, pokud si tak udržíš střechu nad hlavou a vyhneš se vězení. Tam venku není nic, co by stálo za...“ Nevěděla, čím skončit, ale cítila, že už řekla všechno. Otočila se na patě a vrátila se k plotně.

Ezekiel šel za ní. Zastavil se na druhé straně kuchyně, tak, aby nemohla odejít a musela se na něho dívat.

„Co by stálo za co? Co můžu ztratit, mami? Tohle všechno?“ Ironickým posunkem ukázal na jejich temný, šedivý domov. „Všechny ty přátele a peníze?“

Hodila vařečku na okraj dřezu a vzala do ruky misku, aby si nalila trochu nedovařenou polévku a nemusela se dívat na své dítě. Vůbec se jí nepodobal, ale každý den jí připomínal jednou toho, pak zase druhého muže. Podle světla a podle nálady to jednou byl její otec, podruhé manžel.

Nalila si nevýraznou polévku, a když procházela kolem něho, úzkostlivě se snažila, aby z misky nic nevyhlila.

„Chápu, že bys nejraději vypadl. Celkem nic tě tu nedrží. Až budeš dospělý, možná se sebereš a odejdeš.“ Položila kameninovou misku na stůl a posadila se. „Je mi jasné, že když se na mě podíváš, každodenní poctivá práce tě moc neláká. Také je mi jasné, že si myslíš, že jsi ošizený o šan-

ci na lepší život. Nemám ti to za zlé. Ale jsme tady a tohle je všechno, co máme. Oba nás zničily okolnosti.“

„Okolnosti?“

Zhluboka se napila polévky a vyhýbala se jeho pohledu. „Tak dobře. Okolnosti a já. Můžeš mi to dávat za vinu, jestli chceš, stejně jako já to dávám za vinu tvému otci nebo svému otci. Na tom nesejde. Nic se tím nezmění. O budoucnost jsi přišel ještě dřív, než jsi se narodil, a svést to můžeš jenom na mě, protože nikdo jiný už nežije.“

Koutkem oka sledovala, jak Ezekiel zatíná pěsti. Čekala na to. Každým okamžikem se přestane ovládat a bude mít ten divoký, zuřivý výraz svého otce. A ona bude muset zavřít oči, aby neviděl, jak ji to bolí.

Ale ta náhlá změna se nekonala, nepřikryl ho děsivý závoj šilenství. Namísto toho jí odpověděl nezúčastněným hlasem, který ladil s jeho předchozím prázdným pohledem: „Ale to je ta největší nespravedlnost; tys neudělala nic.“

Trochu ji to překvapilo. „Tohle si myslíš?“

„Na to jsem přišel.“

Trpce se zasmála. „Takže už jsi přišel na všechno, co?“

„Vsadil bych se, že na víc, než si myslíš. A mělas tomu spisovateli říct, co Maynard udělal. Protože když to bude vědět a chápat víc lidí, pak si možná i pár *slušných* lidí uvědomí, že to nebyl zločinec, a ty nebudeš muset žít jako malomocná.“

Chvilku usrkávala polévku, aby získala čas na přemýšlení. Neuniklo jí, že Zeke musel hovořit s Halem. Řekla si ale, že na to nebude přivádět řeč.

„Ten životopisec o Maynardovi hodně věděl a měl jasno. Proto jsem mu o něm nic neřekla. Jestli ti to nějak pomůže, tak s tebou souhlasí. Také si myslí, že Maynard byl hrdina.“

Zeke rozhodil paže. „Vidíš? Nejsem sám. A pokud jde o moje kamarády, asi nepatří do vyšší společnosti, ale poznají fajn chlapíka.“

„Tvoji přátelé jsou darebáci,“ opáčila suše.

„To nemůžeš vědět. Ani je neznáš. Vidělaš jen Rectora, a sama jsi říkala, že není tak špatný. Měla bys vědět, že Maynardovo jméno je jako tajné potřesení rukou. Jako když přísaháš a plivneš si do dlaně. Je to jako přísahat na bibli, ale s tím rozdílem, že všichni vědí, že Maynard doopravdy něco udělal.“

„Takhle nemluv,“ přerušila ho. „Koleduješ si o průšvih, když se snažíš přepsat dějiny a přerovnat věci tak, aby dávaly lepší smysl.“

„Nechci nic přepisovat!“ Neuniklo jí vystrašené zachvění jeho téměř dospělého hlasu. „Jen se snažím si to srovnat!“

Chtěla už to mít za sebou a zahnat hlad, aby se mohla soustředit na roztržku, která ji zřejmě čeká. Dopila řídký zbytek polévky tak rychle, že si málem opařila hrdlo.

„Ty to nechápeš,“ vydechla a slova ji pálila v krku. „Tohle je tvrdá a hrozná životní pravda, Zeku. Pokud jsi nikdy neposlouchal, co jsem ti říkala, tak teď mě poslouchej: nezáleží na tom, jestli byl Maynard hrdina. Nezáleží na tom, jestli tvůj otec byl čestný muž s dobrými úmysly. Nezáleží na tom, že jsem nikdy neudělala nic, čím bych si zasloužila, co se stalo, a je úplně jedno, žes měl život zkažený ještě dřív, než jsem o tobě vůbec věděla.“

„Jak to, že nezáleží? Kdyby všichni znali a pochopili všechna fakta o mém tátovi a dědečkovi, tak...“ Přemohlo ho zoufalství.

„Tak co? Najednou bychom byli bohatí, šťastní a všichni by nás měli rádi? Jsi mladý, to je pravda, ale nejsi tak hloupý, abys tomuhle věřil. Možná za pár generací, až uplyne dost času a nikdo se nebude pořádně pamatovat na tu zkázu a hrůzu a tvůj dědeček se změní v legendu, budou mít hlavní slovo vypravěči jako ten mladý pan Quarter...“

Náhle překvapením a úlekem ztratila hlas, protože si uvědomila, že její syn ani tak nemluvil o Maynardovi. Zhluboka se nadechla, vzala misku ze stolu a odnesla ji do

dřezu. Už ani neměla sílu, aby napumpovala trochu vody a umyla ji.

„Mami?“ Ezekiel si uvědomil, že překročil nějakou nepříjemnou hranici. Chtěl vědět čím. „Mami, co je?“

„Tomu nerozumíš,“ odpověděla, přestože měla pocit, že to za poslední hodinu řekla už nejmíň tisíckrát. „Nerozumíš spoustě věcí, ale já tě znám mnohem líp, než si myslíš. Znáš tě líp než kdokoli jiný, protože vím, kterým mužům se podobáš, dokonce i když nechceš. Dokonce i když nemáš ani tušení, čím jsi mě naštvál.“

„Mluvíš z cesty, mami.“

Plácla se do hrudi. „Já že mluvím z cesty? To ty mi tady píšeš chválu na někoho, koho jsi nikdy nepoznal, snažíš se obhajovat jednoho mrtvého muže, protože si myslíš, že když očistíš jednoho, očistíš tak i druhého. Prozradil ses, když o nich takhle mluvíš jedním dechem.“ Využila okamžiku překvapení a pokračovala: „Takže tam tedy míříš? Jestli Maynard nebyl tak úplně špatný, potom možná nebyl špatný ani tvůj otec? Když dokážeš obhájit jednoho, pak má možná naději i ten druhý?“

Několikrát přikývl, nejdřív jen zvolna, pak důrazněji. „Ale není to taková pitomost, jakou se z toho snažíš udělat... ne, počkej. Počkej a poslouvej mě. Když se celou tu dobu všichni na Periferii mýlili v tobě, pak...“

„Jak se ve mně mýlili?“

„Myslí si, že všechno je to tvoje vina! Útěk z cel na stanici, mlha a *Zeměřas* taky. Ale nebyla to přece tvoje vina a útěk z vězení nebyl zločin ani vzpoura.“ Nadechl se a jeho matka uvažovala, kde přišel k té frázi.

„Takže se v tobě pletou a já si myslím, že se pletou i v dědečkovi. To jsou dva ze tří, ne? Proč je tedy pitomost myslet si, že se pletou i v Levim?“

Právě toho se bála a bylo to řečeno stručně a výstižně. „Ty,“ chtěla říct, ale vyšlo z ní jen nezřetelné zachrchlání. Snažila se sebrat i přes zničující dopad jeho nevinných, ne-

bezpečných slov. „To je... poslouchej. Chápu, proč ti to připadá tak jasné, a chápu, že chceš věřit, že něco ze vzpomínky na tvého otce stojí za to uchovat. A... a možná, že s Maynardem máš pravdu; nejspíš se jenom snažil jim pomoci. Možná si jenom v tu chvíli uvědomil, že může poslechnout literu zákona, nebo jeho ducha, a hnal se za nějakým ideálem. Přímo do mlhy a vstříc smrti. Dokážu tomu věřit a přijmout to, a mohu mít dokonce trochu vztek na to, jakým způsobem se na něho vzpomíná.“

Zeke zaúpěl jako správný nedůvěřivý adolescent a zdvihl ruce, jako kdyby chtěl matkou zatřást nebo ji uškrtit.

„Tak proč jsi nikdy nic neřekla? Proč jsi nechala pošlapat jeho památku, když sis myslela, že se snažit ty lidi zachránit?“

„Už jsem ti říkala, že by to k nebylo ničemu. A kromě toho, i kdyby k tomu útěku z vězení nedošlo a on by zemřel nějakým méně zvláštním způsobem, pro mě by v tom nebyl žádný rozdíl. Rozhodně bych si ho nepamatovala jinak kvůli nějakému hrdinství na poslední chvíli a... a... Vůbec. Kdo by mě poslouchal? Lidé se mi vyhýbají a nevšímají si mě, a není to Maynardova vina. Cokoli bych mohla říct na jeho obranu, by nepohnulo jedinou živou duší na Periferii, protože fakt, že jsem jeho dcera, je jenom druhořadá kletba, která dopadla na moji hlavu.“

K jejímu vlastnímu znepokojení jí hlas stoupal do vyděšených výšek. Pomalu dýchala a snažila se seřadit slova do sevrené, logické věty, která by předčila tu Ezekielovu.

„Nikdo si nevybírám své rodiče, ani já. Neměla bych trpět za otcovy hříchy. Ale tvého otce jsem si vybrala; proto mi nikdy nedají pokoj.“

Někde v hrudi cítila slané pálení, jako kdyby jí vzhůru hrdlem stoupaly slzy. Zadržela dech, aby potlačila ten nepříjemný pocit, a když její syn vstal a zamířil ke svému pokoji, kde se před ní mohl zavřít, šla za ním.

Zavřel jí dveře před nosem. Byl by zamkl, ale dveře neměly zámek, proto se o ně opřel celou vahou. Briar slyšela měkké žuchnutí jeho ramene na dřevo.

Nezkusila otočit knoflíkem; ani se ho nedotkla.

Opřela se čelem v místě, kde asi mohl mít hlavu, a řekla: „Zkus očistit Maynarda, jestli pak budeš šťastný. Ber to jako posláním, jestli ti to pomůže najít cestu a jestli budeš mít menší... vztek. Ale prosím, Zeku, prosím. Levitica Bluea nelze očistit. Nelze. Když budeš příliš usilovat, příliš se dozvíš, a jen ti to zlomí srdce. Někdy mají všichni pravdu. Ne vždycky a dokonce ne obvykle, ale jednou za čas mají všichni pravdu.“

Musela se velice ovládat, aby neřekla víc. Otočila se a šla do své ložnice, aby se mohla vyvztekat.

4

V pátek ráno vstala jako vždy těsně před svítáním a zapálila svíčku.

Její oblečení leželo tam, kde je nechala. Oblékla si čistou košili, ale kalhoty si vzala ze včerejška. Úzké nohavice zastrkala do bot. Korzet visel na sloupku postele. Natáhla si ho a v pase utáhla víc, než bylo pohodlné. Jakmile se jí ohřeje o tělo, lépe si sedne.

Když si zavázala boty, našla silnou vlněnou vestu, přetáhla si ji přes košili, z druhého sloupku postele sundala kabát a nasoukala se do rukávů.

Když procházela chodbou, nezaslechla ze synova pokoje jediný zvuk. Ani krátké zachrápání, ani zašustění deky. Stejně by ještě neměl být vzhůru; ani tehdy, kdyby šel do školy, s čímž se obtěžoval jen zřídka.

Briar se už dávno postarala, aby uměl dobře číst, a počítal líp než většina dětí, které znala. Proto se o něho příliš nestrachovala. Škola ho sice může ochránit před problémy,